

MTI.

Alapja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 100-400, 260-100

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

1962. augusztus 17.

kk. 1. hrucsov és brezsnyev üdvözlőlevele sukarnohoz indonézia függetlenségének évfordulóján

t 50-1 nk/rj cso m o s z k v a, 1962. augusztus 17./taszsz/

nyikita hrucsov és leonyid brezsnyev üdvözlő táviratot küldött dr. sukarnonak, indonézia köztársasági elnökének. táviratukban a szovjetunió vezetői jókívánásaikat tolmácsolják a köztársaság függetlenségének 17. évfordulója alkalmából.

a távirat egyebek között megállapítja, hogy e nagyszerű évfordulót az indonéz köztársaság olyan körülmények között ünnepli, amikor nyugat-irián felszabadul a gyarmati iga alól. ez a győzelem - újabb csapás a gyarmati rendszerre - írja hrucsov és brezsnyev. végül hangsúlyozzák, hogy a szovjet nép mindig indonézia oldalán állt abban a harcban, amelyet nyugat-iriának az országhoz való visszacsatolásáért folytatott, s egész szívével üdvözli az indonéz népet és osztozik annak örömeiben./mti/

--

kk. 2. r ö v i d h i r e k

t/nk/rj cso m o s z k v a, 1962. augusztus 17./mti/

kilenc szocialista ország - bulgária, magyarország, az ndk, a kínai népköztársaság, mongólia, lengyelország, románia, a szovjetunió és csehszlovákia - képviselőinek részvételével szerdán nemzetközi tanácskozás kezdődött moszkvában. a küldöttek kicserélik tapasztalataikat a társadalombiztosítás munkájával kapcsolatban.
/taszsz/

b o n n

norstad tábornok csütörtökön adenauer kancellárnál tett látogatása során „a nyugat katonai politikáját vitatta meg,, a nyugatnémet kancellárral. a kancellár lübke köztársasági elnök megbízásából átnyújtotta a tábornoknak az érdemrend nagykeresztjét. ilymódon nem maradt jutalom nélkül az amerikai tábornoknak a nyugatnémet hadsereg atomfegyverrel történő felszerelésre tett erőfeszítése./taszsz/

/folyt.köv./
8. 10/a

8. 19

- 1 -

me

kk. 2. / r ö v i d1. folyt./rj

a n k a r a

törökország erélyesen tiltakozott az iraki kormánynál légitereinek ismételt megsértése miatt. a török hadügyminisztérium jelentése szerint török sugárhajtású repülőgépek egy iraki gépet leszállásra kényszerítettek./reuter/

t u n i s z

mokkadem volt külügyminisztert nevezték ki tunézia franciaországi nagykövetévé, miután helyreállították diplomáciai kapcsolat a két ország között./upi/ az 1961. júliusában megszakadt

--

kk. 3. pénteken várható események

ö/byrj leh 1962. augusztus 17./mti/

d j a k a r t a

indonézia függetlenné nyilvánításának 17. évfordulója - sukarno elnök ünnepi beszéde.

g e n f

a leszerelési értekezlet plenáris ülése

s a l i s b u r y

csombe,uton katangába, átutazik.

w a s h i n g t o n

w a s h i n g t o n elismeri az új perui kormányt.

r i o d e j a n e i r o

da rocha miniszterelnök a kongresszusban felveti a bizalmi kérdést?

--

8.35/a 8.58

- 2 -

mo

kk. 4. washington és új-delhi a szovjet űrhajósok sikeréről

ö/bj/rj leh 1962. augusztus 17./mti/

w a s h i n g t o n

mint a reuter jelenti, macarthur tábornok - aki a háboru idején az egyesült államok csendesóceáni haderőinek volt a főparancsnoka - csütörtökön csaknem egyórás magánmegbeszélést folytatott kennedy elnökkel. a megbeszélés után újságíróknak nyilatkozott, elismeréssel méltatta a szovjet űrhajózás legutóbbi nagy sikerét. kijelentette, hogy nyikolajev és popovics vállalkozása „nagyszerű teljesítmény”, volt.

a tábornok elismerésében viszont az amerikai hadügyminisztérium, úgy látszik, nem osztozik. upi közlés szerint a pentagon szóvivője kijelentette, hogy a szovjet űrrepüléseknek nem tulajdonítanak semilyen katonai jelentőséget és a két szovjet űrhajós vállalkozása „nem keltett meglepetést”, állítása szerint az amerikai hadügyminisztérium számított erre. a szóvivő hozzáfűzte, hogy mcnamara hadügyminiszter nem tartja szükségesnek az amerikai katonai űrkutatási program módosítását.

u j d e l h i

az ap tájékoztatása szerint nehru indiai miniszterelnök pénteken rádió-telefonon nyilatkozott a moszkvai rádióknak. kijelentette: „úgy vélem, a két szovjet űrhajós páros repülése csodálatos dolog és az űrkutatásban elért nagy haladást jelzi. ez a repülés nemcsak a két űrhajós érdemeit növeli, hanem a szovjet tudományét is, amely utjukat lenetűvé tette. meggyőződésem, hogy ez a nagy haladás a béke javára válik, hiszen a háboru teljes képesség lenne a jelenlegi körülmények között. gratulálok a két űrhajósoknak,, - mondotta.

--

9.25/a 9.36

- 3 -

mo

kk. 5. „a munka és az értelem győzelme,, - a pravda vezércikke
t 9-1 pi/rj leh m o s z k v a, 1962. augusztus 17./taszsz/

a pénteki pravda ismét a szovjet űrhajózás kimagasló eredményének szenteli vezércikkét és megállapítja, hogy a szovjet ember munkája és értelem ismét ragyogó győzelmet aratott a természet erői fölött. újabb lépéssel haladt előre az emberiség tudományos ismereteinek gyarapodása, az egyetemes haladás.

micsoda bátorságot és hősséget kellett „égi testvéreinknek,, tanusítaniok, - írja a pravda - hogy becsülettel végig vezessék ezt a hosszú repülőutat, tökéletesen végrehajtsák azt a széleskörű tudományos kutatóprogramot, amelynek eredményei felbecsülhetetlen értékűek az egyetemes tudomány szempontjából. mennyire megbízhatóak és tökéletesek voltak a két űrhajó berendezései, készülékei és műszerei, hogy kifogástalanul helytálltak a kozmikus utazás bonyolult körülményei között!

a pravda vezércikke utal arra, hogy a szovjet űrhajósok, akik a szovjetunió különböző testvérnépeit személyesítik meg, ugyanakkor a szocialista nemzetek megbonthatatlan barátságának jelképei is. hősiesség, hősiesség, elévülhetetlen dicsőséget szerzett sok-nemzetiségű hazánknak - írja a pravda - mind gagarin és tyitov, az orosz nép két kiváló fia, mind a csuvas nyikolajev, mind pedig az ukrán popovics. e nagyszerű tényben, mint a napsugár egy csepp vízben, a szovjetunió népeinek, azoknak a népeknek összeforrottsága tükröződik, amelyek egyek a harcban és a munkában, közösen fejlesztik a gazdaságot, a kultúrát és a tudományt, vállvetve építik a kommunizmust. /-ével

országunk népei - zárja vezércikkét a pravda - forró szeretettel köszöntik a kozmosz hőseit. hőstettük lelkesedéssel tölti el a városok és falvak dolgozóit, a szovjet emberek millióit serkenti újabb hazafias tettekre, nemes törekvéseket ébreszt bennük, hogy újabb sikerekkel vigyék előre a kommunizmus építését./mti/

.-

9.45/a 9.58

- 4 -

kk. 6. az ndk kormányának tiltakozása

t 2-19 pm/rj pp b e r l i n, 1962. augusztus 17./taszsz/

paul wandel, az ndk külügyminiszterhelyettese, csütörtökön fogadta bulgária, Lengyelország, románia, a szovjetunió, cseh-szlovákia és magyarország diplomáciai képviselőit és kormányuk tájékoztatása végett átnyújtotta nekik annak a jegyzéknek a másolatát, amelyet a német demokratikus köztársaság kormánya intézett a német szövetségi köztársaság külügyminisztériumához.

ugyanakkor tájékoztatták a baráti országok diplomatáit annak az agresszív cselekedetnek a részleteiről, amelyet a nyugat-német határőrcsapatok augusztus 14-én követtek el az ndk államhatárán. e provokáció következtében életét veszítette rudi arnstadt, az ndk határőr-századosa.

a jegyzékben az ndk kormánya kifejezi éles tiltakozását e provokáció ellen, amelyet wiesenfeld közelében követtek el. az ndk kormánya követeli, hogy az nszk kormánya szigorúan büntesse meg azokat, akik felelősek a gyilkosságért, és gondoskodjanak arról, hogy az ilyenfajta agresszív cselekedetek többé ne ismétlődjenek meg.

az nszk kormánya - hangsúlyozza a jegyzék - teljes mértékben felelős az ilyenfajta veszélyes határprovokációk minden következményéért. a jegyzék nyomatkosan kiemeli, hogy az utóbbi időben egyre gyakoribbá vált határprovokációk annak a béke ellen irányuló politikának a következményei, amelyet az nszk kormánya folytat./mti/

.-

kk 7. „a győzelem éve,, - sukarno elnök ünnepélyesen bejelentette népének a nyugat-iriáni megegyezést

ö pk/gk szb leh d j a k a r t a, 1962. augusztus 17. /mti/

augusztus 17-én, pénteken délelőtt indonézia függetlenné válásának 17. évfordulóján sukarno köztársasági elnök a djakartai elnöki palota előtt félmillió ember gyűlésén nagy beszédet mondott. az elnök beszédét egyidejűleg a djakartai rádió is közvetítette.

sukarno ebben a beszédében jelentette be először hivatalosan népének a hollandokkal kötött nyugat-iriáni megállapodás tényét. emlékeztetett rá, hogy a megállapodás alapján még idén december 31-én kitűzik nyugat-irián városaiban a középületekre az indonéz köztársaság lobogóját. - ez az év a győzelem éve - jelentette ki az elnök.

/folyt.köv./

10.03/a 10.16

- 5 -

kk 7. -/,, a győzelem... 1. folyt./- szb

- a forradalmi történelem kerekének fordulata következett be, s ez a világ más népeinek is eseménye. a nyugat-iriáni holland gyarmatosítás 1962. október 1-én véget ér, amikor az ensz átveszi a terület közigazgatását és a holland zászlót bevonják nyugat-iriánban. ettől az időponttól kezdve fokozatosan bevonulunk nyugat-iriánba, - mondta sukarno.

az elnök beszédében kifejezte reményét, hogy hollandia tiszteltben tartja a nyugat irián átadására vonatkozó egyezményt. hozzáfűzte: indonézia hozzájárult, hogy 1969-ben a nyugat-iriáni pápa őslakosság népszavazáson döntse el hovatartozásának kérdését. az indonéz vezetőknek az a szándéka, hogy a területi probléma kedvező megoldása után teljes erővel hozzájárulnak az ország gazdasági életének fellendítéséhez.

x x x

a reuter hírügynökség jelentése szerint már visszaérkeztek hollandiába nyugat-iriánból a telepések első csoportjai. a közép-hollandiai wezep helységben kaszárnnyákat üritettek ki a hazatelepülők befogadására.

az ensz new york-i központjában előkészületeket tettek arra, hogy a jövő héten, mintegy husz főből álló megfigyelő csoportot küldjenek nyugat-iriánba a fegyverszünet ellenőrzésére. u thant, az ensz ügyvezető főtitkára hat ensz tagállamnak küldött megkeresést, amelyekből azt kérte, hogy jelöljenek katonai személyeket és tisztviselőket ebbe a megfigyelő csoportba.

hazautazott már indonéziába new york-ból malik, indonézia moszkvai nagykövete, aki más indonéz vezetők társaságában részt vett a hollandokkal folytatott tárgyalásokon.

h i l v e r s u m

Luns holland külügyminiszter csütörtökön nyilatkozatot adott a holland televízió munkatársának. Luns, aki politikai megfigyelők szerint az indonéz-holland megegyezés legnagyobb ellenzője volt, a presztizs-vesztés miatt érzett keserűségében még az egyesült államok ellen is heves támadásokat intézett. azt állította, hogy hollandia csak azért kényszerült a megállapodásra, mert ezt, úgy mond, olyan nagyhatalom támogatta, mint az egyesült államok... hollandia ehelyett azt szeretne volna, ha az egyesült államok és az ensz hollandia saját gyarmatfelszámolási tervét támogatja - mondta Luns.

/folyt.köv./

10.14/a 10.22

- 6 -

kk 7. /,, a győzelem... 2. folyt./- szb

az egyesült államok tudvalevőleg azért fejtett ki bizonyos tevékenységet a nyugat-iriáni kérdés megoldása érdekében, hogy bebizonyítsa a semleges és fiatal államoknak washington „jószándékát”, s előnyös helyzetet teremtsen a maga számára új-gyarmatosító politikájának megvalósítása érdekében.

az amerikai külügyminisztérium szóvivője csütörtöki sajtóértekezletén sietett kifejezni meglepődését.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

djakartában sukarno beszédéig az emberek nem szereztek tudomást az indonéz-holland megállapodás tényéről.

nem voltak ünnepi felvonulások, sem tüntetések. az indonéz rádió egy rövid híradás kivételével csütörtökön hallgatott a megállapodásról. /ap, reuter, upi/

--

kk,8. rusk amerikai külügyminiszter u thanttal tárgyalt

ö/bj/a/ Leh new york, 1962. augusztus 17./mti/

hírügynökségi jelentések szerint rusk amerikai külügyminiszter csütörtökön villásreggelivel egybekötött háromórás megbeszélést tartott u thant ensz-ügyvezető főtitkárral. a megbeszélés után újságíróknak kijelentette, mindazokat a kérdéseket vitatták meg, amelyek az ensz közgyűlésének soron következő ülés-szakán szerepelhetnek. a megbeszélésnek több, mint a felét a kongói kérdésnek szentelték. hozzáfűzte még, hogy a nyugat-berlini kérdésről, valamint az állandó főtitkári tisztség betöltéséről nem volt szó.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az újságírók megkérdezték a külügyminisztértől, az ensz közgyűlése nem vitatja-e meg a nyugatberlini helyzetet. rusk így válaszolt: „erről nincs tudomásunk. a közeljövőben nem kívánjuk ezt a kérdést az ensz elé terjeszteni és arról sem tudunk, hogy szándéka-e ez bárki másnak.,,

--

10.17/a 1026

- 7 -

MQ

MQ

kk. 9. reuter-kommentár a „szövetség a haladás javára”, amerikai
terv egyéves évfordulójáról

q/bj/rj Leh Washington, 1962. augusztus 17./mti/

Ralph Harris, a reuter tudósítója írja:

egyéves évfordulója van Kennedy elnök tervének, a „szö-
vetség a haladás javára”, elnevezésű programnak, és az amerikai
kormánytisztviselők nyíltan bevallják, hogy csalódtak az elért
eredményekkel és aggódnak a terv sikeréért.

az egyesült államok tavaly augusztus elsején indította me-
tiz évre szóló, 20 millió dolláros programját. noha némi ered-
ményt sikerült elérni, - főként a közoktatásban, építkezésben és
közegészségügyben, - a tisztviselők a hosszulejratu célokat illető-
en kudarcról beszélnek.

a tudósító rámutat, nem sikerült felszámolni a nyomoruságot
az amerikai köztársaságokban, kudarcot vallottak a szociális, poli-
tikai és gazdasági reformtörekvések. a program megvalósításához nem
sikerült megnyerni szakképzettséggel rendelkező embereket, az egye-
sült államok lassúságot mutatott a pénzek folyósításában, „az
egész szövetség összeroskadt a washingtoni bürokrácia súlya alatt”.

a program nem szüntette meg az egyre sokasodó gondokat, po-
litikailag nem sikerült ellensúlyozni a válságokat, és a „kommu-
nista befolyást”.

annyira kiábrándítóak az első év eredményei, hogy teodoro
moscso, a program amerikai irányítója beosztottjaihoz intézett
emlékiratában bejelentette, noha megtartják az egyéves évfordulót,
ünnepséget nem rendeznek, mert az eredmények nem teszik joga-
sulttá a „születésnapozást”.

--

kk. 10. kongói hírek

zsu/rj Leh 1962. augusztus 17./mti/

Leopoldville

Lengema kongói külügyi államtitkár csütörtökön egy interjuban
közölte, a kongói központi kormány azzal a gondolattal foglalkozik,
hogy a brit kormánynak a katangai ügyben tanúsított magatartása
miatt megszakítja diplomáciai kapcsolatait nagy-britanniával.
Thomas Kanzát, kongó londoni követét, tanácskozásokra hazarendelték.

/folyt.köv./

10.28/a 10.36

- 8 -

Me

kk. 10. / kongói.....1. folyt./rj

a dpa híregyénység utal rá, hogy London és Leopoldville
kapcsolatai egy idő óta feszültebbé váltak, de hozzáteszi - Lon-
doni értesülésre hivatkozva -, hogy a brit kormány még semmiféle
közvetlen értesítést sem kapott a kapcsolatok megszakításáról.
/ap- dpa/

x x x

a központi kongói kormány ellenőrzése alatt álló területe-
ket, a törzsi határoknak megfelelően, 16 új tartományra osztották.
Kaszavubu elnök csütörtökön hozta nyilvánosságra az újra-felosztás-
ról szóló törvényt, eddig ugyanez a terület öt tartományra osz-
lott. Kamitatu belügyminiszter egy rádió-beszédben közölte, hogy
az új beosztásban meg nem nevezett területek közigazgatását
a központi kormány látja el./dpa/

n i z z a

Csombe Katangai elnök hazaindult Svájc-ból, ahol orvosi kezelés
céljából két hetet töltött. utját megszakította Nizza-ban, ahol
kijelentette: „a kongói válság hamarosan végetérhet”, ha adoula
miniszterelnök „normális eljárást”, fogd el a szövetségi alkotmány
keretében. hozzátette, hogy genfi tartózkodása alatt megállapodott
egy kiváló nemzetközi jogással, s az fogja képviselni Katangát
a kongói alkotmányt kidolgozó bizottságban. a jogász nevét és nemzeti-
ségét nem közölte. /reuter-ap/

Leopoldville

adoula kormánya csütörtökön tájékoztatta az ENSZ-et, hogy a
Katangai csendőrség zsoldosok vezetésével kedden este elfoglalta
az észak-Katangai Kyayo városát.

egyéb kongói értesülések szerint a Katangaiak előbb az Albert-
villetől 40 kilométernyire fekvő Mukato várost foglalták el,
onnan hatoltak tovább Kyayoig, s most Kakuni város felé tartanak.
/ap/

a c c r a

Nkrumah ghanai elnök csütörtökön táviratot intézett adoula
kongói miniszterelnökhöz. figyelmeztette, hogy ne fogdjon el állam-
szövetségi alkotmányt Kongó számára. az afrikai államoknak -
hangsúlyozta Nkrumah - erős, egységes kormányokra van szükségük,
amelyek képesek központi hatalmat gyakorolni valamennyi nemzeti
erő mozgósítása, az újjáépítés és a haladás összehangolása céljá-
ból./reuter,dpa/

--

10.35/a 10.44

- 9 -

Me

k. 11k nyilatkozatok algériának az arab ligába történt felvétele alkalmából

y/zsu/rj Leh n k a i r ó, 1962. augusztus 17./mti/

algériának az arab ligába történt felvétele alkalmából rendezett ünnepségen kairóban el medani, az algériai ideiglenes kormány képviselője rövid beszédet mondott. hangsúlyozta, hogy algéria csatlakozni kíván az arab liga tagországai által kötött valamennyi megállapodáshoz, beleértve a kollektív biztonságról és a gazdasági egységről szóló szerződést is.

habib noveira, tunézia képviselője, az arab liga tanácsának ügyvezető elnöke lelkes szavakkal méltatta az algériai nép hősi harcát. hasszuna, a liga főtitkára kijelentette, hogy algéria felvétele fontos állomást jelent az arab népek egységéhez vezető uton.

r o c h e r n o i r

az algériai ideiglenes végrehajtó szerv csütörtökön közleményben jelentette be, hogy rendeletet adtak ki, amelynek értelmében biztosítják a teljes gyülekezési szabadságot a választási kampány ideje alatt.

t l e m c e n

a bolgár kormány 25 tagu orvos- és ápolócsoporthoz, gyógyszereseket, orvosi felszerelést és 50 kórházi ágyat küldött algériának. az orvoscsoporthoz pénteken érkezett meg tlemcenbe, ahol egy évig teljesít majd szolgálatot./afp/

-. -

kk. 12. a kibernetika és a kozmosz - szovjet orvosi lap cikke

t 5-6 pi/rj Leh m o s z k v a, 1962. augusztus 17./taszsz/

a megycinszkij rabotnyik című szovjet orvosi lap közli a szovjet tudományos akadémia kibernetikai tudományos tanácsa két tagjának, a. prohorovnak és i. zaharovnak a cikkét a kibernetikának az űrhajózásban betöltött szerepéről.

a cikk írói úgy vélik, hogy elsőnek önvezérlésű kibernetikai gépek mennek majd bolygóközi utazásra. ezek a gépek rendszeresen közlik majd a földdel észleleteiket, önállóan végzik az űrhajó teljes irányítását. segítségükkel értékes tudományos adatokat szerezhetünk majd a repülés körülményeiről, valamint arról, hogy lehetséges-e emberi élet más bolygókon.

a már végrehajtott űrrepülések előkészítésénél a kibernetika a különböző automatikus oktatóberendezések létrehozása mellett olyan módszereket adott a kozmikus orvostudomány szakembereinek kezébe, amelyekkel különböző körülmények között pontosan elemezhetik az ember összes fiziológiai folyamatait.

mint a cikk írói rámutatnak, az elemzés eredményei lehetővé tették, hogy egyfelől egész sor új követelményt támasszanak az űrhajóval szemben, másfelől, hogy az űrutazásra a leginkább megfelelő embereket válasszák ki.

/folyt.köv./
10.55/a

11. 14

-10 -

kk. 12. / a kibernetika.....1. folyt./rj

ezenkívül a kibernetika, amely az emberi szervezetet bonyolult önvezérlésű rendszernek tekinti, módszereket adott a kozmikus pszichológiának a legnehezebb feladat megoldására: a hosszú uton levő űrhajós normális lelkiállapotának biztosítására.

prohorov és zaharov cikkük végén azt a véleményüket fejezik ki, hogy nagyobb űrutazásoknál nem elégséges csupán a földdel fenntartott kapcsolat. távoli expedíciókra egész csoportot kell elküldeni, hogy ott, a kozmosz hideg és élettelen végtelenségében, az ember érezze embertársának közvetlen közelségét./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk.9.sz./ reuter-kommentár.../ hirünk 2.bek. 1. mondatában a szöveg helyesen:

... tíz évre szóló 20 milliárd dolláros...

/mti/

kk. 13. angol lapok kongó londoni nagykövetének hazahívásáról

for/fi/rj Leh l o n d o n, 1962. augusztus 17./mti/

valamennyi angol lap úgy értékeli kanzának, kongó londoni nagykövetének hazahívását leopoldvillebe, hogy a kongói központi kormány az angliával való diplomáciai kapcsolatok megszakítását mérlegeli. kanza hivatalos bejelentés szerint csak tanácskozásra utazott haza, de lengema kongói külügyi államtitkár csütörtökön este kijelentette, hogy „a kapcsolatok megszakítása lehet a következő lépés.,,

a kongói kormány azért kész ilyen lépésre, mert anglia szembeáll a katangai szakadárak ellen foganatosítandó rendszabályokkal, sőt, mint kongói források megjegyzik, aktív támogatást nyújt továbbra is csombenak.

a daily mail leopoldvillei tudósítója szerint az angolellesenség az utóbbi időben erősen fokozódott kongóban. szakításra sor kerülhet amiatt is, hogy egy fehér zsoldos került a kongói kormány kezére, akiről feltételezik, hogy angol állampolgár. a zsoldos ugyan holtan került csak „fogságba,, de tudják róla, hogy ő irányította a katangaiak legutóbbi támadásait a kongói központi kormány csapatai ellen.

a daily herald véleménye szerint a várható kongói lépés idegességet okozott az angol külügyminisztériumban. „angliát azzal gyanúsítják, hogy tulságosan rokonszenvez csombe katangai elnökkel és ez a tény nem okoz valami nagy meglepetést.,,

11.35 rj 11.38

- 11 -

ME

kk. 14. az ndk minisztertanácsa elnökségének intézkedései a szocialista mezőgazdaság fejlesztéséért

my/rj leh b e r l i n, 1962. augusztus 17./mti/

az ndk minisztertanácsának elnöksége augusztus 16-i ülésén többek között a mezőgazdaság vetőmag és vetőburgonya ellátásának problémájával foglalkozott és a 7. parasztkongresszus javaslatára elhatározta a vetőmagtermesztéssel foglalkozó állami gazdaságok fokozottabb támogatását. az a cél, hogy ősztől kezdve jó minőségű hazai vetőmagokkal és vetőburgonyával fedezzék a szocialista mezőgazdaság szükségleteit. új alapokra fogják fektetni a vetőmagtermesztést és a vetőmagcserét, illetve az elszámolás rendszerét.

a minisztertanács elnöksége a közelmúltban több olyan intézkedést fogantatott, amely ősztől hat a mezőgazdaságban az ártermelés növelésére, az állattenyésztés hozamának fokozására. így például egységes, az eddignél magasabb burgonya-felvásárlási árakat állapítottak meg, anélkül, hogy a fogyasztói árakat növelték volna. augusztus 4-i hatállyal 23,5 százalékkal emelték a világósertések beszolgáltatási, illetve felvásárlási árát, a sertéshus fogyasztói árát, azonban szintén változatlan maradt.

a termelőszövetkezeti parasztság megelégedéssel fogadta az új intézkedéseket.

-. -

kk 15. Leopoldville cáfolja az angliával való diplomáciai szakítás hírért

pk/gk szb L e o p o l d v i l l e, 1962. augusztus 17. /mti/

a központi kongói kormány külügyminisztériumának sajtóosztálya a reuter-iroda jelentése szerint pénteken megcáfolta azt a hírt, hogy Leopoldville a diplomáciai kapcsolatok megszakításának kérdését fontolgatja angliával. korábbi jelentések arról számoltak be, hogy a központi kormány ilyen lépésre készül, tiltakozásul angliának a katangai kérdésben tanúsított magatartása miatt.

a kongói külügyminisztérium szóvivője azonban hozzáfűzte: kormányát rendkívül aggasztja, hogy Anglia nyíltan beleavatkozik a katangai ügybe. a kormány igen nyugtalan amiatt, hogy Anglia ellenzi a szakadár tartomány ellen irányuló gazdasági szankciók életbe léptetését. a központi kormány csütörtökön minisztertanácsai ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel és hírek szerint a hivatalos diplomáciai tiltakozás lehetőségéről is szó esett.

gardiner, a világszervezet kongói főképviselője pénteken jegyzéket intézett a katangai hatóságokhoz. a levél azzal függ össze, hogy a katangai csendőrség zsoldosok vezetésével észak-katanga mukato és kyayo körzetében - albertville és baudouinville városok között - előrenyomult és tüzharcba bocsátkozott a kongói fegyveres erőkkel. gardiner tudomására hozta kimbánák, csombe helyettesének, hogy az ENSZ csapatok közbe fognak lépni, ha csak katangai részről haladéktalanul nem szüntetik meg az ellenséges cselekményeket.
/ap, reuter/

15,28 /m

15.50

-. -
- 12 -

kk 16. bíróság elé idézték Londonban az egyik fasiszta szervezet három tagját

ö fn/gk/s kó London, 1962. augusztus 17./mti /

az angol kormány a közvélemény nyomására végül mégis kénytelen volt fellépni - ha nem is teljes szigorral - az egyre jobban aktivizálódó fasiszta szervezetek ellen.

mint a reuter közli, pénteken az angol fővárosban bíróság elé idézték a brit nemzeti szocialista mozgalom fedőnevet viselő fasiszta szervezet vezetőjét és három másik tagját. erre a lépésre azután került sor, hogy múlt pénteken a mozgalom tagjainak főhadiszállásán rendezett házkutatáson náci jelvényeket, hitler-képeket és egyéb terhelő bizonyítékokat találtak.

az angol hatóságok eddig alig tettek valamit a fasiszta tevékenység megfékezésére. a belügyminiszter például azzal érvelt, hogy a szólásszabadság megsértése nélkül nem tilthatja be az angol nácik működését. a mostani idézéseket egy olyan 1936-os törvény alapján bocsátották ki, amely nem engedélyezi „a félig katonai szervezetek működését„./reuter ,ap /

-. -

kk 17. rövid hírek

pk/gk/s kó 1962. augusztus 17./mti /

r ó m a

pietro nenni állapota az éjszaka valamelyest javult, de még mindig igen súlyos. mint jelentettük, az olasz szocialista párt vezetőjét csütörtökön az olasz alpokban baleset érte./reuter /

a l e x a n d r i a

kihírdették az alexandriai nemzetközi televíziós filmfesztivál eredményeit. a filmeket három kategóriában - dokumentumfilmek, filmdrámák, revüfilmek - díjazták. a dokumentumfilmek közül a bbc televíziójának nehru életéről szóló filmjét jutalmazták első díjjal. ugyancsak első díjat kapott a moszkvai televízió „különös hírek„ című filmdrámája, valamint a prágai televízió, „az elveszett revü„ című esztrádfilmje./afp /

/folyt.köv./

15,39 /m

15.50

Zel

- 13 -

kk 17./ rövid hírek/ 1.folyt.s

u j d e l h i

krisna menon indiai hadügyminiszter pénteken a parlamentben bejelentette, hogy a szovjetunió és india között megállapodás jött létre, amelynek értelmében a jövő évtől kezdve Indiában szovjet segítséggel repülőgépmotorokat fognak gyártani a hf-24-es vadászgépek számára./ap, reuter /

..-

kk 18. nyilatkozatok, vélemények a szovjet űrkutatás újabb sikeréről

t pi/fr/s kó 1962. augusztus 17./taszsz /
5-10

m o s z k v a

a literatúra i z s i z n y szovjet tudósok nyilatkozatait közli nyikolajev és popovics teljesítményéről.

evald musztel csillagász : ezek az űrutazások mind közelebb hozzák azt a pillanatot, amikor a hold felszínén megjelenik az első bolygóközi állomás, majd megjelennek az űrhajósok is. ezek az események valóságos forradalmat jelentenek majd a csillagászatban. az űrhajósok a holdon egyetlen látogatással is tömérdek egészen új adatot szerezhetnek a hold ma még rejtélyes tengereiről és krátereiről.

alexandr oparin akadémikus : a szovjet űrhajósok bebizonyították, hogy technikailag lehetséges az ember behatolása a kozmoszba. nyikolajev és popovics űrutazásánál különös figyelmet fordítottak a biológiai mérési programra, amelyet gagarin és tyitov utjához képest lényegesen kibővítettek. a páros repülés bebizonyította, hogy a súlytalanságban az ember munkaképessége fenntartható. ilyen módon lehetőség nyílik arra, hogy a közeljövőben megismerkedhessünk a holddal, a venusszal, a marsszal.

alexandr szaukov, a szovjet tudományos akadémia tagja : azok a pontos geokémiai elméletek, amelyek a kozmikus vizsgálatok eredményeinek felhasználásával dolgozhatók ki, közvetlenül gyakorlati jelentőségűek lesznek olyan létfontosságú problémák megoldásánál is, mint az ásványi lelőhelyek felkutatása.

előfordulhat, hogy egy idő múlva az emberiség bizonyos értékes ásványokat és elemeket a holdról és különböző bolygókról fog importálni. a geokémia új adatokkal gazdagodik és létrejön a kozmokémia, a világmindenség vegyi összetételéről szóló tudomány.

/folyt.köv./

16,20

17.00
NE

- 14 -

kk 18./ nyilatkozatok..../ 1.folyt.s

m o s z k v a / t 5-8 /

a moszkvában tartózkodó john d. cronin angol munkáspárti képviselő a szovjetszkaja rosszija munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta, hogy jelen volt, amikor nyikita hrucsov telefonon beszélgetett az űrhajós pilótákkal.

cronin így írja le a beszélgetést:

- hrucsov bocsánatot kért, hogy kénytelen néhány percre félbeszakítani beszélgetésüket / ez jaltában volt / és beszélni fog az űrhajósokkal. éreztem azt a nagy melegséget, láttam azt az őszinte örömet, amely magas vendég látóm szemében tükröződött és hangjában hallatszott. ez az ujjongó lelkesedés, valamennyiünkre átragadt.

john cronin nyilatkozatában kijelentette : ,, ha tudni akarja, a repülés és a világűr bizonyos mértékig szakterületem, sőt azt is mondhatnám, hogy parlamenti profilom, mivel az alsóházban általában repülésügyi kérdésekről szoktam felszólalni a munkáspárt nevében. kijelenthetem, hogy andrijan nyikolajev és pavel popovics csodálatos teljesítménye ujjongó lelkesedéssel töltötte el az alsóház minden tagját, - a munkáspártiaként kezeskedem. még sokáig őszinte emberi érzésünk lesz azok csodálata, akik ezt az utat megtették és akik olyan magasra felvitték, majd gondosan lehozták a földre két barátunkat,,.

john cronin egyébként részt vesz moszkvában az űrhajósok fogadásán.

b e r l i n

az ndk lapjai - az adn moszkvai jelentése nyomán pénteken arról tájékoztatták olvasóikat, hogy nyikolajev és popovics űrpilótákat szombaton fogadják moszkvában. ,, hrucsov kormányfő, aki még krimben tartózkodik, telefonon közölte az űrhajósokkal, hogy moszkvába érkezésük alkalmával az szkp központi bizottsága elnökségének és a szovjetunió kormányának tagjaival, valamint moszkva népével együtt ő is jelen lesz,, - hangzik az adn moszkvai jelentése.

az ndk televíziója szombaton délelőtt helyszíni közvetítést ad a moszkvai vörös-térről,, nyikolajev és popovics fogadtatásáról.

/folyt.köv./

16.40

17.00

NE

- 15 -

kk 18./ nyilatkozatok.... / 2.folyt.s

h a n o i

csütörtökön a vietnami demokratikus köztársaság fővárosának lakosai naggyűlésen emlékeznek meg a szovjet űrhajósok sikeres utjáról. a gyűlést a vietnami hazafias arcvonala, a vietnami békebizottság, a vietnami szovjet baráti társaság, valamint a tudományos és műszaki ismeretterjesztő társaság rendezte. a résztvevők üdvözlő üzenetet intéztek az szkp központi bizottságához és a szovjetunió kormányához.

a d d i s z - a b e b a

mammo tadesse, etiópiai miniszterelnökségi államminiszter a taszsz tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette : „ a szovjet tudomány eredményei valóban bámulatosak. a szovjetunió nagyszerűen kivette részét az egész emberiség érdekeit szolgáló űrkutatásból. etiópiát annakidején bámulatba ejtette az első szovjet szputnyik felbocsátása. az űrhajósok csoportos repülése összehasonlíthatatlanul több ennél. azt mutatja, hogy a szovjetunió rövid idő alatt kimagasló sikereket ért el. a szovjet űrhajósok szerencsés visszaérkezése nagy örömmel töltötte el etiópia minden lakosát,..

b o g o t a

a kolumbiai lapok élénken kommentálják a szovjetunió újabb űrkutatási eredményét. az expectador című lap többek közt ezt írja : „ a szovjetunióknak ez a kitörése a kozmoszba, amely bevezetése az ember hold- utazásához, olyan nagyszerű tudományos eredmény, hogy azok a szavak, amelyek szótárainkban a szokásos események leírására szolgálnak, már nem alkalmasak e hőstett jellemzésére. maguk az amerikai tudósok és technikai szakemberek is beismerik, hogy elmaradtak oroszország mögött a világűr-kutatásban és hogy rendkívül nehéz lesz ebben a vonatkozásban utólréniük a szovjetuniót,..

a tiempo című lap így ír : „ senki előtt sem kétséges, hogy a két szovjet űrhajó felbocsátása az egész világot csodálatba ejtő különleges esemény, tudományos hőstett volt. senki nem szándékozik csökkenteni a szovjet űrhajósok teljesítményének és e teljesítmény jövőbeli kihatásainak jelentőségét,..

b a m a k o

a szovjetunió bamakoi nagykövetségéhez és a taszsz tudósítói irodájához egyre jönnek az afrikaiak, hogy újabb részleteket tudjanak meg nyikolajev és popovics történelmi utjáról. sokan a szovjet űrhajózásra vonatkozó irodalmat kérnek.

/folyt.köv./
16.50

17.10

KK

- 16 -

kk 18./ nyilatkozatok.../ 3.folyt.s

traore amadou, a béke világtanács tagja kijelentette : „ a két űrhajó kozmikus fesztiválja azt mutatja, hogy a szovjetunió már régen túlhaladta a kozmikus repülések kísérleti szakaszát. a szovjet tudósok és technikusok most az űrhajózás navigációs problémáin dolgoznak. ez a kimagasló tudományos győzelem újabb reményeket kelt az egész emberiségben és a béke erőiben, elősegíti a népek barátságának elmélyítését,..

bubakar diallo, a mali dolgozók országos szövetségének titkára a következőket jelentette ki a taszsz bamakói tudósítójának : „ a szovjet űrhajóknak a föld körül megtett útja jelentősen nagyobb, mint a föld-hold távolság kétszerese. az űrhajók biztosított leszállásának módszere a szovjet tudósok kitűnő felkészültségét dicséri. e tudósok megtanulták kifogástalanul földköri pályára vezérelni az űrhajókat és megtanították leszállítani őket pontosan a megadott helyre,..

üdvözljük a két rettenthetetlen szovjet űrhajóst, - jelentette ki diallo. - amikor űrhajóikon földünk felett keringtek, a mali dolgozók minden gondolatukkal és érzésükkel kísérték őket./mti /

-.-

kk 19. pjoir brajko repülővezérezredes nyilatkozata a szovjet légierők napja alkalmából

t 5-18 pm/kcs/s kó moszkva, 1962. augusztus 17./taszsz /

„ az egyedülálló csoportos űrrepülés különleges jelentőséget ad ebben az évben a légierők napjának,.. - mondotta pjoir brajko repülővezérezredes, a szovjet légierők vezérkari főnöke a taszsz tudósítójának abból az alkalomból, hogy a szovjetunióban augusztus 18-án ünneplik a légierők napját.

andrijan nyikolajev és pavel popovics űrrepülőik rendkívüli bátorságot és hősiességet tanúsítva a vosztok- 3. és a vosztok- 4. űrhajón összesen több mint 460,000 kilométeres utat tettek meg és abszolút rekordot állítottak fel a kozmikus repülésben.

„ a szovjetunió- állapította meg brajko vezérezredes - továbbra is magabiztosan vezet a repülés és az űrhajózás továbbfejlesztésének területén, maga mögött hagyva a leg-erősebb kapitalista légi hatalmat - az amerikai egyesült államokat,..

/folyt.köv./
17. ---
18.20

- 17 -

KK

kk 21. szombaton találkozik az űrhajósokkal moszkva népe

kcs ge /am vm ko

moszkva, 1962. augusztus 17./mti/

kiss csaba jelenti moszkvából:

Legfeljebb a május elsejei napok hangulatával lehet összehasonlítani azoknak az óráknak a légkörét, amelyek a két szovjet űrhajós ünnepélyes moszkvai fogadtatását megelőzik. a szovjet főváros népe szombaton köszönti ünnepélyesen a vörös téren a két űrhajóst és már pénteken az egész városban érezhető a feszült, de örömteli boldog várakozás.

moszkva úgy készül a találkozóra, mint ahogyan egy nagy család várja kedves rokonait hosszú távollét után. azokon a főutvonalakon, ahol a két űrhajós áthalad majd, nemcsak a zászlók, feliratok és az ünnepi dekoráció jelzi a készülődést. tisztogatják az ablaküvegeket is, lemosják a párkányokról, a hidak korlátjáról a port, javítják az uttest legkisebb repedéseit, hogy a földön is sima utjuk legyen a kedves vendégeknek.

az egész utvonal mentén hangszórókat szereltek fel. ezek szombaton az ünnepi gyűlés minden mozzanatát továbbítják majd azokhoz, akik nem lehetnek a vörös téren, de már pénteken is egész nap szólnak: vidám zenét, a moszkvai rádió legfrissebb híreit közvetítik.

szerelik a filmhiradó és a televízió közvetítő állomásait is. a moszkvai központi televízió segítségével az intervízió hálózata helyszíni közvetítést ad majd az ünnepélyes fogadtatásról, az űrhajósok utjáról moszkva délnyugati részén keresztül és természetesen a vörös térről is. több nagy nyugati televíziós társaság is közölte már, hogy át kívánja venni a moszkvai televíziós közvetítést.

a szovjet főváros utcáin kis papírzászlókat árulnak, rajtuk gagarin, tyitov, nyikolajev és popovics arcképe és a következő köszöntő felirat: „dicsőség a világűr hőseinek!„

a házak falát hirdetések helyett űrhajós-plakátok tarkítják: a két szovjet űrhajós képe és az űrhajózást megjelenítő szimbólikus alak látható rajtuk.

a posta a nagyszerű kísérlet emlékére külön bélyeget bocsátott ki.

/folyt.köv./

17.26/szb
18.30 ✓

AR

18

/kk 21. szombaton.....1.folyt./vm

az ünnep családi jellegéhez tartozik, hogy a két szovjet űrhajós rokonai, hozzátartozói már megérkeztek a szovjet fővárosba, sőt a televízió útján köszöntötték moszkva népét. nyikolajev órnagy édesanyja, anna alekszejevna utközben maga is megpróbálta egy kicsit fia foglalkozását: ha nem is űrhajó, de egy repülőgép pilótaülésén foglalt helyet és kezébe vette a kormányt, amelyet egyébként egykor fia tartott kezében. az idős asszonyért ugyanis egy olyan repülőgépet küldtek, amelyen korábban nyikolajev órnagy gyakorlatozott. / mint ismeretes, a szovjet űrhajós felkészülésük során sokfajta repülőgép vezetésével ismerkedtek meg./

az ünnepségsorozat tulajdonképpen már pénteken megkezdődött. a gyárakban szovhozokban, kolhozokban és a közintézményeknél országsszerte gyűléseken emlékeztek meg a világűr meghódításának újabb állomásáról. a gyűlésekről sokezer távirat érkezett a két bátor űrhajóshoz.

a két űrhajós jelenleg még pihen. ugyanott tartózkodnak, ahol tavaly gagarin és tyitov pihente ki az űrutazás fáradalmait: egy - filmekről és fényképekről már jól ismert - üdülő épületben nem messze attól a helytől, ahol a vosztok 1. és a vosztok 2. földet ért. az üdülő közvetlenül a volga partján áll. az űrhajózással foglalkozó állami bizottság vezetői itt találkoztak a két űrhajóssal, akiket egyébként karagandától german tyitov is elkísért. a repülőtéren jurij gagarin köszöntötte „kollégáit,..

nyikolajev és popovics szombaton délelőtt indul tovább moszkva felé. előre láthatóan budapesti idő szerint 11.30 órakor érkeznek a vnukovoi repülőtérré. gépüket vadászipülő diszegység kíséri majd. ezt annak az alakulatnak a pilótáiból állították össze, ahol korábban pavel popovics teljesített szolgálatot. a diszegység parancsnoka az űrhajós egykori pilótatársa: mihail unyickij alezredes lesz.

/folyt.köv./

17.35

18.30 ✓

AR

- 19 -

kk 21. /szombaton ... 2. folyt./ m

az űrhajósok köszöntése egybeesik a szovjet légiflotta napjának jubileumi ünnepeivel. most van ugyanis 80 éve annak, hogy levegőbe emelkedett az első orosz repülőgép, amelyet alekszandr moszajszkij tervezett. az évfordulón a szovjet nép nemcsak a levegő, hanem a világűr hőseit is köszönti majd: a kozmikus járművek pilótáit. a szovjet légierők katonái tanácsa egyébként külön táviratban üdvözölte nyikolajevet és popovicst.

a szovjet sajtó hasábjait pénteken is elsősorban a világűr meghódításában elért új nagy siker méltatása tölti meg. a lapok vezércikkben foglalkoznak a nagy eseménnyel. sok nyilatkozatot közölnek vezető államférfiaktól, tudósoktól, közéleti személyiségektől, moszkva külföldi vendégeitől. megjelent a lapokban rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnökének és kristóf istván, a magyar szovjet baráti társaság főtitkárának nyilatkozata is.

a történelmi jelentőségű kísérlet során szerzett tudományos tapasztalatokat, főleg a kísérlet biológiai vonatkozásait sok kommentár méltatja.

a pravda pénteken leonyid szedov akadémikusnak, az űrhajózás világhírű szovjet szakértőjének cikkét közli.

- az űrutazás eredményei egész sor új lehetőséget nyitottak meg a soronkövetkező tudományos kísérletek előtt - írja a többi között szedov. - ismét sikerrel próbálták ki az űrhajósokkal fenntartott rádió-és televízió-összeköttetés rendszerét. kipróbálták azt a rendszert is, amely az űrhajó fedélzetén normális életfeltételeket biztosít a pilótának. sikerrel oldották meg a nagyfontosságú feladatot: pilóták által vezetett űrhajók felbocsátását egymáshoz igen közelálló pályákra. ez a tény kézzelfoghatóan bizonyította a nagyteljesítményű szovjet rakéták megbízhatóságát és pontosságát.

szedov megállapítja: az űrutazás eredményeként sokkal reálisabbá és közelebbivé vált az ember holdba utazása, illetve a legközelebbi bolygókhöz vezető út. sikerrel oldották meg a visszatérés rendkívül bonyolult problémáját is. a most szerzett tapasztalatok szolgálnak majd alapul az elkövetkezendő rendkívül nagyszabású tervekhez.

/folyt.köv./

17.40

18.30 ✓

KG

- 20 -

/kk 21. szombaton.....3.folyt./vm

a lapok egyébként beszámolnak arról, hogy megkezdődött a tudományos adatok feldolgozása is. az űrhajósok testére szerelt műszerek adatait kibernetikus gépek segítségével dolgozzák fel.

a két szovjet űrhajós utazása tehát továbbra is a szovjet közvélemény érdeklődésének előterében áll. rövid idő van már csak hátra ahhoz, hogy a szovjet főváros lakossága személyesen is találkozzék nyikolajevvel és popoviccsal. az ünnepi gyűlést szombaton moszkvai idő szerint 15 órakor tartják a vörös téren. az esti órákban a kremlben nagyszabású fogadást adnak a két űrhajós tiszteletére.

- . -

kk 19./ pjotr brajko.../ 1.folyt.s

erről rendkívül ékesszólóan beszélt a nemzetközi repülőszövetség /fai / táblázata. az 1962-. január elsejei adatok szerint a lehetséges 502 világrekordból a szovjetunió 228-at szerzett meg, míg az egyesült államok csak 134-et. csupán ez év első felében a szovjetunió 60 légivilágrekordot újított meg, vagy állított fel.

brajko vezérezredes kijelentette, hogy „ az utóbbi években a légierőknél csakugy, mint mindenütt a szovjet fegyveres erőknél, komoly változások történtek. ma a szovjet fegyveres erők harci erejének alapját a rakéta- nukleáris fegyverek képezik,„

a légierők fegyverzetét kiegészítették a legmodernebb sugárhajtású gépekkel, amelyek sebessége és repülési magassága másfél- kétszeresére emelkedett. a harci repülőgépek főfegyvere a „ levegő - föld,„ és a levegő - levegő „„ rakéták lettek az ágyuk és golyószórók helyett.

„ a szovjet légierők harci erejének alapját az olyan rakétákkal felszerelt repülőgépek képezik, amelyek olyan távolságból képesek megsemmisíteni a célpontokat, amely az ellenfél légháraitó erői számára elérhetetlen,„

a szovjet légierők ütőképességéről szólva megjegyezte, hogy a haditengerészeti légierők sikeres harcot vívhatnak hadihajókkal és tengeralattjárókkal, megoldhatnak a flotta hadműveleteit biztosító különböző feladatokat.

az önvezérlésű rakétákkal ellátott vadászgépek képesek megsemmisíteni nagy sebességgel repülő légi célokat, nagy távolságra a védelmezett objektumoktól.

/folyt.köv./

17.40 /Lm

18.25 ✓

KG

-21-

kk 19. -/pjotr brajko...2.folyt./lm

a nagy teherbírású, rendkívül gyors katonai szállító-repülőgépek biztosítják a csapatok és a különböző terhek szállítását.

a hangsebességnél gyorsabb sugárhajtású repülőgépek, a nagy-teljesítményű nukleáris töltettel rendelkező rakéták nagymértékben fokozták a légierők harci lehetőségeit.

a szovjet repülőgépek éjjel és nappal bármilyen látási viszonyok mellett repülhetnek. a gépek műszerei és berendezése lehetővé teszik, hogy bármilyen viszonyok között sikeresen teljesítsék harci feladataikat.

„ mindezek alapján szilárd az a meggyőződésünk, hogy amennyiben bármely agresszor megtámadná a szovjetuniót és a szocialista tábor országait, a szovjet légierők sikeresen teljesítenék az eléjük tűzött harci feladatokat, - mondotta brajko vezérezredes.

arra a kérdésre válaszolva, hogy a szovjet katonai doktrina miképpen határozza meg a légierők szerepét a modern háborúban, brajko vezérezredes kijelentette:

„ a szovjet katonai doktrina tagadja azokat az elméleteket, melyek szerint háború esetén a győzelem kivívásában csak egy bizonyos fegyvernemnek, vagy csapatnak lesz döntő szerepe.

a szovjet katonai doktrina szerint minden fegyvernem - a szárazföldi csapatok, a léghárító csapatok, a légierők, a hadifegyverszállító flotta - rendkívül fontos szerepet tölthet be a modern háborúban.

mindezek alapján levonható az a következtetés, hogy a légierőket sokoldalúan alkalmazni fogják egy esetleges jövőbeli háborúban, ha ránk kényszerítik ezt a háborút.

a szovjet polgári légiflotta fejlődéséről szólva brajko vezérezredes közölte, hogy a szovjetunióknak jóformán minden szögletét behálózzák a légiutak és moszkvát 25 állammal kötik össze.

a belföldi légiutak összkiterjedése 400.000 kilométer, a nemzetközi utvonalaké pedig 50.000 kilométer.

a szovjet polgári légiflotta a közeljövőben az utas-szállítások számát tekintve kétségtelenül maga mögött hagyja majd a vasutat./ a helyi érdekű vasutakon kívül./ növekszik a légiflotta szerepe a népgazdaságban és a tudományos kutatások területén is. brajko vezérezredes megemlítette azt a kiemelkedő teljesítményt, amelyet két szovjet repülőgép hajtott végre 1961-62-ben, moszkva és a déli sark között repülve.

/folyt.köv./
17.45/lm

22-

18.24
KE

kk 19. /pjotr brajko...3.folyt./-s

az interjú végén a szovjet légierők vezérkari főnöke kijelentette: a szovjet nép a világ egyszerű embereivel együtt lelkesen támogatja a nemrégiben lezajlott moszkvai Leszerelési és béke-világkongresszus határozatait. a szovjetunió - hangsúlyozta - következetesen folytatja a békés együttélés politikáját.

„ a nyugati hatalmak agresszív körei azonban nem hallgatnak a józan ész szavára és folytatják a fegyverkezési versenyt, fel akarják szítani egy újabb pusztító háború tüzeit. - mondotta - e körülmény nem lehet közömbös a szovjetunió és a szocialista közösség egész tábora számára. ezért kell olyan színvonalon tartani a szovjetunió véderejét, amely biztosítja bármely agresszor határozott és teljes megsemmisítését, -/mti /

-.-

kk 20. jugoszláv tudósok üdvözlik nyikolajev és popovics sikeres ürrepülését

hj/Lt/s kó b e l g r á d , 1962. augusztus 17./mti /

jugoszláv tudósok üdvözlik a szovjet tudomány legújabb sikerét, nyikolajev és popovics űrhajósok eredményes csoportos repülését.

pavle szávic, a belgrádi egyetem természettudományi karának professzora, aki különben tagja a szovjet tudományos akadémiának is kijelentette: véleménye szerint a csoportos repülés célja az volt, hogy bemutassa: lehetséges a holdra utazás. nagy örömmel és lelkesedéssel üdvözölte a szovjet tudomány sikerét és azt, hogy az űrutasok egészségesen és épségben tértek vissza a földre.

- számomra a legjelentősebb az, hogy a világűrutasok végig megőrizték fizikai és szellemi munkabíró képességüket és hogy az egész vállalkozásnak semmiképp sincs, robot jellege, - az űrutasok a sikerbe vetett hittel teljesítették feladatukat, önmagukat alárendelték a tudomány céljainak - mondotta szávic professzor.

a holdutazás - folytatta - többé már nem tudományos technikai kérdés, hanem csak szervezés dolga, mivel a tudomány és a technika képes e feladat megoldására. a szovjet űrutasok világűr raktárrá alakíthatják át a holdat, ahol élelmiszert és üzemanyagot tartalékolnak a messzibb űrutazásokhoz.

vojislav miskovics, a szerb tudományos akadémia tagja és a belgrádi egyetem természettudományi karának professzora azt hangoztatta, hogy a nyikolajev és popovics hihetetlen sikere új szakaszt nyit nemcsak a világűr kutatásban és a világűr meghódításában, hanem a világűrrel és az égitestekkel alkotott fel-fogásunkban is.

18.00/m
18.20

-.-
- 23 -

KE

kk 22. pénteken eltemették arnstadt századost, a bonni provokátorok áldozatát

t 2-68 nk/am-lm kó b e r l i n, 1962. augusztus 17./taszsz/

pénteken erfurtban eltemették rudi arnstadt századost, a német demokratikus köztársaság határőrtisztjét, akire hónap 14-én a nyugatnémet határőrök egy fegyveres határprovokáció alkalmával megöltek./mti/

-. -

kk 23. pénteken folytatta munkáját a genfi tizennyolchatalmi leszerelési értekezlet

ö sm/pv-lm kó g e n f, 1962. augusztus 17./mti/

genfben pénteken délelőtti megtartotta 71. plenáris ülését a tizennyolchatalmi leszerelési értekezlet.

az ülésen araujo castro brazil küldött - az afp jelentése szerint - csatlakozott az orosz küldött javaslatához, hogy előbb kössenek korlátozott szerződést légköri és kozmikus nukleáris fegyverkísérletek megtiltására, amelyekkel kapcsolatban nem merül fel az ellenőrzés kérdése. Ugyanakkor folytassák a földalatti kísérleti robbantások ellenőrzése kérdésének tanulmányozását.

a brazil küldött felolvasta kormányának nyilatkozatát, amely követeli a semleges országok javaslata alapján a kísérletek beszüntetéséről szóló szerződés megkötését és határozott időpont kitűzését az összes nukleáris kísérletek megszüntetésére.

platen svéd küldött a leszerelés különböző szakaszaiban még meglevő fegyverzetek közvetett ellenőrzésére tett javaslatot, vagyis az érdeelt országok költségvetésének, gazdasági és demográfiai statisztikáinak, munkaerőpiacának és ipari termelésének tanulmányozását javasolta. elutasította az övezetenkénti ellenőrzésre vonatkozó amerikai javaslatot, amely - mondotta - nem küszöböli ki a kémkedési lehetőségeket.

arthur dean, az amerikai küldöttség vezetője felszólalásában ismét csökönyösen ragaszkodott a helyszíni ellenőrzéshez és azzal érvelt, hogy a viszonylag kicsiny földalatti nukleáris robbantásokat lehet ugyan távolról észlelni, de csak helyszíni ellenőrzéssel lehet mibenlétüket megállapítani.

tarabanov bolgár küldött rámutatott az amerikai álláspont tarthatatlanságára.

az ülés végén kuznyecov, a szovjet küldöttség vezetője mondott beszédet.

19,00 !m

- 24 -

HR

kk 24. Lehet élni és dolgozni a világűrben - mondják az űrhajósok
t-5-33 vö/it-lm kó m o s z k v a, 1962. augusztus 17./taszsz?

egy volga menti városban, a kis pihenőházban találkozott andrijan nyikolajev és pavel popovics, a két szovjet űrhajós pénteken az ujságírókkal.

nyikolajevet és popovicsot gagarin mutatta be a megjelenteknek és ismertette a vosztok-3 és a vosztok-4 űrrepülésének főbb eredményeit.

utána nyikolajev tett nyilatkozatot. kijelentette, hogy popovicsal együtt nagyon örül annak az elismerésnek, amelyet a vosztok-3 és a vosztok-4 űrrepülése aratott világszerte. megköszönte a meleg üdvözlő táviratokat és leveleket.

arra a kérdésre, mi volt az első érzésük az űrhajósoknak miután visszaértek a földre, popovics kijelentette:

- nagyon jóleső dolog visszaérkezni hazánkba, többnapos távollét után. ezt az érzést szavakkal alig lehet kifejezni. nem nehéz ezt megérteni, hiszen több napot töltöttünk a világűrben. mikor lábam újra a földet érintette, felkiáltottam: „sikerült”, majd nem bírva fakadtam az örömtől: „teljesítettük a feladatot, újra itthon vagyunk...”
nyikolajev hozzátette:

-pavelnek igaza van. határtalan öröm töltötte el szívünket. át akartuk ölelni az egész világot.

- elsőnek a kereső csoport orvosával találkoztunk a földön - folytatta nyikolajev. - azután észrevettem, hogy egy kazah ifjú vágat felém lovon, a másik oldalról pedig egy traktor közeledik. én pedig csak álltam, mosolyogtam, olyan csodálatosan jó volt...

arra a kérdésre, hogy a föld körül tett fordulatok közül melyikre emlékszik leginkább, nyikolajev mindenekelőtt az űrhajó pályájára térése után következő első fordulatot említette. azután arról beszélt, hogy a negyedik fordulóban meglepetésszerűen érte hrucscsov üdvözlője.

- amikor a 17. kört tettem a föld körül, csatlakozott hozzám barátom, pavel popovics - mondotta ezután. - az űrutazás vidámabbá vált. most már ketten voltunk. és vajon el lehet-e felejteni a 64. fordulót, amikor négynapos űrutazás után a vosztok-3 megkezdte a leszállást? mint önök is látják, ez a szakasz is jól zajlott le.
/folyt.köv./

19,10 /m

20,00 ✓

- 25 -

alekszandr romanov, a taszsz különtudósítója jelenti:

HR

kk 24. /Lehet élni és..1.folyt./-lm

nyikolajev ezután visszatért arra, hogy a negyedik fordulóban váratlanul felhangzott hrucsov hangja.

- sok sikert kívánt nekem és azt az óhaját fejezte ki, hogy térjek vissza szerencsésen a földre. meghatódtam, könnyek szöktek a szemembe. nyikita szergejevics fellelkesített, erőt öntött belém.

az egyik tudósító kérte az űrhajósokat, mondják el, hogyan éltek és dolgoztak az űrrepülés alatt.

- mint ismeretes, külön munkaprogramot dolgoztak ki számunkra, - válaszolta nyikolajev. - munka váltakozott pihenéssel, ugyanúgy, mint a földön. a programnak megfelelően felkeltünk, tudományos munkát végeztünk, kapcsolatot tartottunk a földdel, feljegyzéseket vezettünk be az utazási naplóba, stb. volt időnk a pihenésre is. természetesen, általában úgy éltünk és dolgoztunk, mint otthon, itt lenn a földön.

popovics hozzátette:

- Legfőbb feladatunk az volt, hogy minél több tudományos adatot gyűjtsünk a világűrrel, s így segítsük tudósainkat és konstruktöreinket a további űrkutatás számos problémájának sikeres megoldásában. elmondhatom, nem ültünk tétlenül.

a pihenés perceiről szólva popovics elmondta: „egyszer andrijannal együtt még egy dalt is elénekeltünk duettben. ezenkívül sokat irtunk, olvastunk,..

popovics egy kérdésre válaszolva kiemelte, hogy a vosztok-3 és a vosztok-4 „tudományunk és technikánk nagyszerű vívmánya. az űrhajók valamennyi berendezése pompásan működött. űrhajós köszönetünket fejezem ki a szputnyik űrhajók megalkotóinak, a tudósoknak, a tervezőknek, és az elgondolásokat megvalósító munkásoknak.

nyikolajev csatlakozott popovics szavaihoz és hozzátette, hogy „az űrhajók századunk csodái. mindegyik összevéve biztosította sikeres űrrepülésünket és visszatérésünket a földre, lehetővé tette, hogy új, igen értékes tudományos értesüléseket szerezzünk a világűrnek arról a részéről, amelyet bejártunk,..
/folyt.köv./

19.20

- 26 -

20.00

kk 24. /Lehet élni...2.folyt./-lm

a súlytalanság állapotáról nyikolajev elmondotta, igen érdekes, úgy ülni, hogy az ember nem érzi, hogy ránehezedik a székre,.. az űrhajós közölte, hogy a programnak megfelelően minden nap kioldotta magát és kiszállt az ülésből. ilyenkor a az ember szabadon lebeg a térben, nem érinti sem a padlót, sem a falakat. ha mozogni akar, egy bottal taszítja el magát és ilyenkor szinte uszik a levegőben. a kéz és a láb mozgulatai megőrzik összehangoltságukat.

nyikolajev hozzátette, hogy ilyen lebegő helyzetben kezelte a távközlési műszereket, így fogyasztotta el az enivalót.

a súlytalanság állapotában teljes mértékben lehet élni és dolgozni - jelentette ki nyikolajev.

popovics megerősítette, hogy „rendkívül érdekes dolog ez a lebegő állapot. mintha ég és föld között lebegne az ember, semmire sem támaszkodik és mégsem esik le,..

az újságírók kérdéseire válaszolva popovics kijelentette, hogy nagyon izlettek az űrhajósok által magukkal vitt élelmiszerek „andrijan és én jó étvágygal ettünk. kellemes volt, mintha egy jó vendéglőben lennénk volna.

nyikolajev közölte, „előre tudta, hogy fel fogják bocsátani a vosztok-4 űrhajót is. „tudtam, melyik ponton tér majd pályájára, és mikor, - jelentette ki.

- mégis, mikor a vosztok-4 feltűnt a közelemben-folytatta, - magától értetődően örültem, hogy itt van velem egy barátom. ez még fokozta erőmet.

nyikolajev kifejezte azt a véleményét, hogy az űrhajósok egymástól kis távolságban végzett páros repülése, amelyre most először került sor az űrkutatások történetében, „igen sokat nyújtott a tudósoknak és a tervezőknek s nekünk, űrhajósoknak. perspektivikusan nézve ennek jelentősége óriási. de, azt hiszem, a szakemberek dolga, hogy erről bővebben beszéljenek,..

nyikolajev közölte, hogy az űrrepülés alatt sok érdekes dolgot látott.

/folytmköv./
19.15/lm

- 27 -

20.05

NR

kk 24. /lehet élni...3. /folyt./-lm

- feltűnt előttünk minden világrész. sok várost láttunk, különösen éjszaka, amikor a villanyfény jól megvilágította azokat. Láttunk hegyeket és folyókat, erdőket, óceánokat, tengereket. a holdat nem tányérnak láttuk, mint a földről, hanem űrben lebegő gömbnek.

az űrhajósokat megkérdezték, mit mondtak egymásnak, amikor megkapták a parancsot a leszállásra.

- azt mondtam andrijan grigorjevicsnek: minden kitűnően fog menni, szerencsés utat! - válaszolta popovics.

- én pedig kedvenc szavajárásommal fordultam hozzá: pavel, nyugalom, nyugalom, minden jó lesz - tette hozzá nyikolajev.

a beszélgetés végén nyikolajev kijelentette: „földünk minden lakosához hasonlóan mi is azt akarjuk, hogy a tudományos eredmények a haladást szolgálják, hogy a földön mindenki jól éljen. a kozmosznak a békét, az emberek javát kell szolgálnia,,.

popovics: „teljesen egyetérttek andrijannal. a föld körüli térség szolgálja az embert, segítse elő a földi élet virágzását,,.
/mti/

--

kk 25. a magyar ifjúság és a divsz 6. közgyűlése - perjési László nyilatkozata

pt/lt/lt-lm kó v a r s ó, 1962. augusztus 17./mti/

perjési László, a magyar ifjúság országos tanácsának elnöke nyilatkozatot adott az mti varsói tudósítójának arról, mit jelentett a magyar ifjúsági mozgalom számára a divsz 6. közgyűlése, amely augusztus 16-án fejeződött be varsóban.

- a 6. közgyűlésre a divsz több mint 120 tagszervezete küldte el képviselőjét - mondotta -. ez a széleskörű részvétel lehetővé tette, hogy a tanácskozáson szóba kerüljenek az öt világrész ifjúságának sorsdöntő kérdései, s a közgyűlés valóban a világ ifjúságának parlamentjévé váljék. a divsz, amely megalakulásától kezdve a fiatalok érdekeit védi és az egyetlen olyan nemzetközi ifjúsági szervezet, amely ténylegesen kifejezi korunk ifjú nemzedékének akaratát, ezzel a közgyűléssel nagyot lépett előre.
/folyt.köv./

19.25/Lm

- 28 -

20.01

AB

kk 25. /a magyar ifjúság...2.folyt./lm

varsóban újra megerősödött az a platform, amely a világ ifjúsága túlnyomó többségének törekvéseit fejezi ki, választ ad a különböző országokban élő fiatalok problémáira és a jövőben újabb embermilliókat hozhat közelebb a demokratikus ifjúsági világmozgalomhoz. ezt a platformot, amely harcba szólítja a világ ifjúságát, a békéért, a békés egymás mellett élésért, a leszerelésért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért, a haladásért és a jobb jövőért, a közgyűlés egységesen fogadta el. sőt még a divsz-héz nem tartozó nemzeti és nemzetközi szervek megfigyelői is egyetértettek a fenti nemes célkitűzéseket tartalmazó irányelvekkel.

a közgyűlés a világszövetség szervezeti szabályzatának módosításával megnyitotta az utat a szakosított /például a turisztikai, a serdülő ifjúság problémáival foglalkozó, stb./ irodák továbbfejlesztése, az életkori sajátosságoknak jobban megfelelő, sokoldalúbb és konkrét munka előtt. elhatározta továbbá, hogy a jövőben budapesten a divsz állandó irodája működik majd.

mindezt azért mondtam el, mert a magyar ifjúság, amely kezdettől fogva támogatja a demokratikus ifjúsági világszövetséget, teljes egészében magáénak vallja az ifjúsági világmozgalom további tennivalóira vonatkozó közgyűlési határozatokat. a magyar fiatalok számára a divsz közgyűlése a békéért és a szocializmusért folyó harc lendítő ereje volt, mert láthatták: korunkban a mi ifjúságunk öt világrész különböző arcszínű, más és más nyelven beszélő, eltérő világnézetet valló, de egyet; békét akaró új nemzedékével válllvetve küzd a szebb jövőért, amelynek feltételei az általános és teljes leszerelés, az atomfegyverek betiltása, a gyarmati rendszer felszámolása, valamennyi vitás kérdés békés megoldása, a demokrácia és a haladás világméretű diadala. varsóban ismét kezdet fogott a békéért küzdő ifjúság! - fejezte be nyilatkozatát perjési László-
x x x

a divsz 6. közgyűlésének küldöttei péntek délután nagygyűlésen találkoztak a varsói ifjúsággal. a nagygyűlésen pieralli a divsz elnöke, valamint a szovjetunió, indonézia, szenegál, kanada, kuba és Lengyelország küldötte szólalt fel.

--

19.40

20.10

AB

- 29 -

kk 26. argentina : fegyverszünet a civakodó tábornokok között

ö cs/am/s kó buenos aires, 1962. augusztus 17./mti/

buenos airesben csütörtökön juan carlos lorio hadsereg-főparancsnok elnökletével összeült a hadsereg két szemben álló szárnyához tartozó 47 tábornok. a két fél képviselői először ülnek tárgyalóasztalhoz, miután nézeteltéréseik csaknem a polgárháború szélére sodorták az országot. az ap-jelentése szerint a katonai vezetők 72 órás „fegyverszünetben”, állapodtak meg, hogy „hűvösebb fejjel”, vegyék fontolóra a helyzetet. megfigyelők rámutatnak: ez lehetővé teszi az új hadseregügyi miniszternek, cornejo saravia tábornoknak, hogy új parancsnokokat nevezzen ki a kulcspozíciókba.

a kormány guido elnök elnökletével csütörtökön ülést tartott és ezen jóváhagyta alsogaray pénzügyminiszter gazdasági programját, amelynek értelmében argentina „a szabad vállalkozáson alapuló rendszer keretében”, intézkedéseket hoz a pénzügyi stabilitás érdekében, külföldi segélyeket kér, növeli az exportot és a mezőgazdasági termelést, csökkenti a pazarló kormánykiadásokat, végül pedig „inflációellenes ellenőrzést vezet be a fizetésekre és hitelekre”, - más szóval továbbra is a dolgozók rovására folytat „nadrágszif - meghuzó”, politikát. a minisztertanácson elfogadtak egy felhívást, amely mindenkit felszólít „tegye félre a szenvedélyeket és kezdjen konstruktív munkába”,.

-. -

kk 27. kennedy feltrázó beszéde dél-dakotában

pd/lt/s kó washington, 1962. augusztus 17./mti/

kennedy elnök péntek reggel háromnapos körútra indult az ország közép-nyugati és nyugati vidékeire. bár az elnök hivatala szerint ez a körút „nem politikai”, az elnök első beszédét, amelyet dél-dakotában mondott, egyáltalán nem lehet „nem politikainak”, nevezni. kennedy nagyon komolyan figyelmeltette a gazdasági élet vezetőit, tartsanak össze, mert máskülönben „az amerikai nép lesz a vesztes”,. kijelentette, ha a vasúttársaságok megakadályozzák, hogy a szén eljusson a bányákból rendeltetési helyére, ha a bányatársaságok érdekei megakadályozzák, hogy a nukleáris energiát szállításra használják, ha az állami és a magánvállalatok érdekei akadályozzák egymás haladását, ha az ország egyik vidéke nem engedi meg a másik vidéknek, hogy osztozzon a gazdasági helyzet kínálta előnyökben, akkor amerikai a „viszály és a válság évtizedének”, néz elébe.

/folyt.köv./

19,50 /m

- 30 -

kk 27./ kennedy..../ 1.folyt.s

kennedy hozzáfűzte: „nem engedhetjük meg magunknak a pazarlást és az eredménytelenséget, nem engedhetjük meg magunknak a véget nem érő vitákat és halasztásokat”, az amerikai elnök hangsúlyozta, hogy az egyesült államok kihívással néz szembe, versenyben áll és ha a gazdaság összes tényezői nem hangolják össze munkájukat, amerika lesz a vesztes.

-. -

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk 28. újra napirendre kívánják tűzni a magyar kérdést az ensz-ben

pd/lt/lt-lm kó washington, 1962. augusztus 17./mti/

az amerikai külügyminisztérium szóvivője pénteken bejelentette az egyesült államok kormányának utasítására az amerikai ensz-delegáció kérte, hogy a szeptemberben kezdődő közgyűlés tűzze napirendjére az ugynevezett magyar kérdést. az ezzel kapcsolatos magyar ázó jegyzéket eljuttatták az ensz ügyvezető főtitkárának.

-. -

kk 29. a szocialista országok képviselőinek tanácskozása a társadalombiztosítás kérdéseiről

tt 5-32 nk/hm-lm cso moszkva, 1962. augusztus 17./taszsz

mint már jelentettük, csütörtökön moszkvában nemzetközi tanácskozás kezdődött a szocialista országokban működő társadalombiztosítási szervek munkájáról.

a pénteki ülésen többek között felszólalt románia, magyarország és a koreai népi demokratikus köztársaság képviselője. molnár ferenc magyar küldött felszólalásában a társadalomnak a biztosítás megjavításában betöltött szerepével foglalkozott. elmondotta, hogy magyarországon mintegy 600 üzemben alakultak társadalmi bizottságok, amelyek elvégzik a nyugdíjjogosultság megállapításához szükséges okmányok összegyűjtését.

valamennyi felszólaló beszédéből kitűnt, hogy a népi hatalom éveiben ezekben az országokban rendkívüli mértékben megnövekedett a társadalombiztosítás szerepe és jelentősége./mti/

21.20 /m

-31-

kk 30. újabb thaiföldi provokáció kambodzsa ellen

t 2.43 ms/nm/s cso phon penh, 1962. augusztus 17./taszsz /

augusztus 15-én 400 főnyi thaiföldi csapat egység nyomult be kambodzsai területre a thaiföldi határ déli szakasza felől. a thaiföldi csapat egységet amerikai tanácsadók kísérték.

norodom szihanuk kambodzsai államfő thaiföld újabb provokációjáról pénteken sajtóértekezleten tájékoztatta az újságírókat. egyúttal közölte, hogy azok a thaiföldi egységek, amelyek augusztus 12-én preah vihearnál törtek be az országba, folytatják előnyomulásukat. szihanuk hangsúlyozta, hogy indokina körzetében súlyos következményekkel terhes helyzet van kialakulóban thaiföld és dél-vietnam rendszeres provokációi következtében. megjegyezte, hogy thaiföld és dél-vietnam hadserege állandóan újabb amerikai felszerelést kap. kambodzsa szomszédai, mint az egyesült államok csatlósai, szüntelenül háborút próbálnak provokálni kambodzsa ellen.

szihanuk herceg kijelentette, hogy a közeli napokban javasolni fogja a genfi értekezlet tagállamainak: hívjanak össze nemzetközi értekezletet kambodzsa semlegességének és területi sérthetlenségének szavatolására./mti /

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai kk 18. számú hírünk / nyilatkozatok.../ 2.folytatása első bekezdésének második sorában a szöveg helyesen :

... nagygyűlésen emlékeztek meg a szovjet.....

/mti /

--

20,90
20.10.15

-32-

AK

kk 31. embargo: magyar idő szerint 22.00 óráig:

a szovjetunió honvédelmi miniszterének napiparancsa a szovjet légiflotta napja alkalmából

t 10-1 nk/nm-lm cso m o s z k v a, 1962. augusztus 17./taszsz/

katonák és tengerészek, tisztetek és tiszthelyettesek, tiszttek, tábornokok és tengernagyok! a szovjet repülőgép és honvédelmi ipar, valamint a polgári légiflotta munkásai, pilótái, mérnökei és technikusai, sportrepülők:

- elvtársak! hazánk népei és a szovjet fegyveres erők harcosai a szovjet légiflotta napját ünneplik ma, egyben megünneplik a szovjet nép nagy győzelmét, azoknak a tudósoknak, tervezőknek, mérnököknek, technikusoknak és munkásoknak kimagasló hőstettét, akik biztosították a történelemben első csoportos huzamos ürrepülés sikeres végrehajtását.

e napot olyan időpontban ünnepeljük, amikor a szovjet nép a kommunista párt vezetése alatt sikeres harcot vív a kommunista építés nagyszerű programjának, az szkp 12. kongresszusán elfogadott programnak végrehajtásáért, a béke és a népek közötti barátság erősítéséért. a szovjetunió dolgozói győzelmet győzetelemre aratnak a hétéves terv negyedik évének telteljesítésében. jelentős sikereket ért el a mezőgazdaság. a kommunista párt és a szovjet kormány állandóan gondoskodik a szovjet nép jólétének növeléséről.

a szovjetunió állampolgárai: andrijan grigorjevics nyikolajev őrnagy és pavel romanovics popovics alezredes jurij gagarin és german tyitov után a világűrben végrehajtott újabb ürrepülésével olyan kimagasló hőstettet hajtott végre, amely dicsőséget hozott szocialista hazánknak, tehetséges és munkaszerető népének, tudósainak, mérnökeinek, technikusainak, munkásainak és kolhozparasztságunknak.

nyikolajev és popovics ürrepülésével a szovjetunió elsőként fekteti le a csoportos ürrepülések útját.

a szovjet emberek hőstettei örömmel töltik el és új sikerekre lelkesítik a hadsereg és a flotta harcosait a haditechnika elsajátításában, a fegyelem-növelésében, a csapat egységek és hadihajók harcképességének fokozásában.

/folyt.köv./

21.00/lm

- 33 -

AK

kk 31. / a szovjetunió honvédelmi...1.folyt./-lm

a szovjet fegyveres erők, amelyek megbízhatóan védelmezik szocialista hazánk határait, állandóan tökéletesítik katonai tudásukat és mindig készek az agresszor megsemmisítésére, ha az kezdet merne emelni a kommunizmust építő nép békés munkája ellen.

üdvözlöm önöket a szovjet népnek a világűr meghódításában végrehajtott történelmi győzelme és kimagasló hőstette alkalmából, valamint a szovjet légiflotta napja alkalmából.

abból a célból, hogy emlékeztetéssé váljék a szovjet nép nagy győzelme, - a történelemben először végrehajtott csoportos hosszantartó ürröpülés két szovjet űrhajóval, amelyet nyikolajev őrnagy és popovics alezredes, a szovjetunió állampolgárai irányítottak, - valamint a szovjetunió légiflottájának napja alkalmából, megparancsolom:

ma, augusztus 18-án, moszkvában, hazánk fővárosában, valamint a szövetséges köztársaságok fővárosaiban és a hős városokban husz tüzéségi disz-sortüzet adjanak le.

- éljen hatalmas szocialista hazánk!
• éljen a nagy szovjet nép és nagyszerű fegyveres erői!
• éljen a szovjetunió dicső légiflottája!

dicsőség a szovjetunió kommunista pártjának, amely biztos kézzel vezeti a szovjet népet előre, a kommunizmus felé!

rogyion malinovszkij honvédelmi miniszter,
a szovjetunió marsallja./mti/
-.-

kk 32. újabb amerikai légi provokációk kuba ellen

t 2-77 vö/am-lm cso h a v a n n a, 1962. augusztus 17./taszsz/

a kubai forradalmi fegyveres erők minisztériumának közlése szerint egy kétmotoros amerikai katonai repülőgép augusztus 15-én határsértést követett el és 18 kilométer mélységben behatolt kuba légiterébe, camaguey tartomány felett.

ugyanezen a napon három másik amerikai katonai repülőgép oriente tartomány különböző pontjai felett háromszor sértette meg kuba légiterét.

x x x camaguey forradalmi törvényszéke halálra ítelt négy ellenforradalmárt. az ítéletet végrehajtották./mti/

21.05/lm

-34-

KZ

kk 33. az egyesült államok álláspontjában a rossz -szándék nyilvánul meg - a taszsz jelentése a genfi leszerelési értekezlet pénteki üléséről

t 2-71 sm/pv/s genf, 1962. augusztus 17./taszsz /

a tizennyolchatalmi leszerelési bizottság értekezlete pénteki plenáris ülésén ismét a nukleáris fegyverkísérletek megszüntetésének kérdésével foglalkozott. ezuttal is az egyesült államok küldöttségének csökönyös ragaszkodása a kötelező helyszini ellenőrzéshez és a nyolc semleges állam kompromisszumos memorandumával szemben tanusított elutasító magatartása, megakadályozta amunka haladását.

tarabanov, a bolgár küldöttség vezetője felszólalásában ismét rámutatott arra, hogy az ellenőrzés kérdésében tanusított makacsságával az egyesült államok bebizonyítja, hogy tudatosan akadályozza a nukleáris fegyverkísérletek megszüntetéséről szóló szerződés megkötését. idézte hivatalos köröknek az amerikai sajtóban megjelent megnyilatkozásait, amelyek arról tanuskodnak, hogy washington a maga „uj” javaslatait azzal a tudattal terjesztette elő, hogy a szovjetunió ugysem fogadhatja el azokat, s éppen azért is tettemeg a javaslatokat, hogy ezeket elutasítsák.

florescu román küldött szintén megállapította, hogy az egyesült államok álláspontjában rossz szándékok nyilvánulnak meg. hiszen eddig egyetlen olyan nukleáris földalatti robbantás sem volt, amelyet ne észleltek és ne határoztak volna meg a nemzeti megfigyelő állomások. az egyesült államoknak az az állítása, hogy lehetnek olyan robbantások, amelyeket nehéz megkülönböztetni a földrengéstől, s ennél fogva szükség van a helyszini ellenőrzésre, csupán feltételezésre épül, semmi sem támasztja alá.

de castro brazil delegátus felolvasta kormányának jegyzékét, amely kifejezésre juttatja azt a reményt, hogy kölcsönös engedmények alapján a nukleáris hatalmak végülis megegyeznek az ellenőrzés kérdésében, a nyolc semleges ország memorandum alapján. a jegyzék hangsúlyozza, különös figyelmet kell fordítani a mexikói küldöttségnek arra a javaslatára, hogy tüzzenek ki egy határidőt, amely után meg kell szüntetni minden nukleáris fegyverkísérletet, függetlenül attól, hogy addig létrejön-e az egyezmény.

/folyt.köv./

21,30 /m

- 35 -

KZ

kk 33. /az egyesült államok...1.folyt./-lm

kuznyecov, a szovjetunió küldöttségének vezetője felszólalásának első részében ismertette a tizennyolchatalmi konferencia megkezdése előtti, vagyis az ez év márciusáig előállított helyzetet.

na arról esik szó - mondotta kuznyecov, - hogy miért bizonyulnak már négy esztendeje sikerteleneknek genfben a nukleáris fegyverkísérletek megtiltására vonatkozó tárgyalások, akkor el kell ismerni, hogy ez kizárólag a nyugati hatalmaknak azzal a törekvésével magyarázható, hogy a nukleáris fegyverkísérletek kérdésének megoldását függővé teszik a szovjetunióknak attól a készségétől, hogy megnyissa határait a nemzetközi ellenőrzés és megfigyelés ürügyével törvényesített kémkedés számára.

de valóban szükséges-e a nukleáris robbantási kísérletek nemzetközi ellenőrzése, amely leplezésül szolgálhat kémkedés számára. a nukleáris robbantások észlelésére szolgáló eszközök és az egész kérdés alapos és sokoldalú tanulmányozása, a tudósokkal és más szakemberekkel folytatott körültekintő és kimerítő tanácskozások után a szovjet kormány arra állta, itásra jutott, hogy a nyugati részről előterjesztett követelések semmivel sem igazolhatók. a szovjet kormány ezekután arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kísérletek megszüntetéséről szóló egyezményben vállalt kötelezettségek megtartását eredményesen és elegendő biztossággal lehet ellenőrizni azokkal a nemzeti eszközökkel, amelyek az államok rendelkezésére állnak.

miután a nyugati hatalmak csökönös ragaszkodása a kötelező helyszíni ellenőrzéshez, zsákutcába vezette a tárgyalásokat, a tizennyolchatalmi bizottságban résztvevő semleges államok kompromisszumos javaslatokat tettek ez év április 16-án kelt közös memorandumukban. a szovjetunió ezeket a javaslatokat kész elfogadni.

a semleges országok tudományosan megalapozott álláspontra helyezkedtek és elismerték, hogy a nemzeti észlelési eszközök elegendők a fegyverkísérletek megtiltásának hatékony ellenőrzésére. ugyanakkor a memorandum javaslatot tesz nemzetközi jellegű intézkedésre, arra, hogy megegyezés szerint létesítsenek nemzetközi bizottságot kiválóan képzett tudósokból.

/folyt.köv./
21,33 /m

- 36 -

KL

kk 33. / az egyesült államok...2.folyt./-lm

kuznyecov ezután rámutatott arra, hogy egyes amerikai tudósoknak a nukleáris fegyverkísérletek eltiltása kérdésében elfoglalt álláspontja tulajdonképpen a washingtoni kormány politikai álláspontja csupán tudományos mezbe öltöztetve. velük szemben áll azoknak az amerikai tudósoknak a csoportja, akik valóban tudományos, s a washingtoni kormány politikai nézeteitől eltérő álláspontot foglalnak el.

a szovjet küldöttség vezetője hangoztatta kormányának megegyezési hajlandóságát, s ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy az egyesült államok rá akarja kényszeríteni a maga akarát más népekre.

a nukleáris fegyverkísérletek megszüntetésének kérdését sürögösen meg kell oldani - hangoztatta, a szovjet küldöttség kész akár már holnap hozzálátni a gyakorlati munkához - a mindenemű nukleáris fegyverkísérletek megszüntetéséről szóló szerződés-tervezet kidolgozásához a nyolc semleges állam memorandumának alapján.

befejezésül kijelentette, a szovjet küldöttség figyelmesen tanulmányozza a brazil küldött felszólalását, igen figyelemre méltónak találja a nukleáris fegyverkísérletek megszüntetésére vonatkozó határidő kitűzésével kapcsolatos javaslatot.

a legközelebbi plenáris ülés hétfőn lesz./mti/

..

kk 34. szovjet katonai vezetők látogatása kekkonen finn elnöknel

t 2-82 nk/pv-lm cso h e l s i n k i, 1962. augusztus 17./taszsz/

urho kekkonen finn köztársasági elnök pénteken nyaralójában fogadta m.v. zaharov marsallt, a szovjet fegyveres erők vezérkari főnökét, valamint m.a. szergejcsik vezérőrnagyot, akik jelenleg finnországban töltik szabadságukat.

a beszélgetésen jelen volt simelius tábornok, a finn fegyveres erők parancsnoka és a.v. zaharov helsinki szovjet nagykövet./mti/

..

21,38 /m

- 37 -

KL

kk 35. ülést tartott a laoszi minisztertanács

u ri/nm-lm cso v i e n t i a n e, 1962. augusztus 17./uj kina/

souvanna phouma miniszterelnök vezetésével a laoszi minisztertanács pénteken délelőtti ülést tartott. a megbeszélésről kiadott közlemény szerint a kormány tagjai megvitatták a laosban kialakult általános politikai helyzetet és a genfi egyezmény gyakorlatban történő alkalmazását.

a neo lao hakszat szabadonbocsátott nyolc hadifoglyot, közöttük öt amerikai, akiket agresszív tevékenységük miatt fogtak el. az intézkedéssel kapcsolatban közölték, hogy a foglyok szabadonbocsátásával is demonstrálni kívánják a genfi egyezmények tisztelgetben tartását./mti/

--

kk 36. a new york times támadja az olasz kormányt a genfi értekezleten elfoglalt álláspontja miatt

for lt/lt-lm cso l o n d o n , 1962. augusztus 17./mti/

a new york times szerkesztőségi cikke bírálja olaszország állásfoglalását a genfi leszerelési értekezleten. „a nyugati hatalmak szolidaritását már eleve csökkentette az a tény - írja az amerikai lap párizsban megjelenő nemzetközi kiadásának vezércikke, - hogy franciaország bojkottálja a 17 hatalmi tárgyalásokat. a nyugati álláspontot, amelyben korábban megegyeztek az érintett hatalmak, most tovább gyengítette olaszország váratlan elszakadása. az olaszok ugyanis csatlakoztak az értekezleten részt vevő hét semleges ország képviselőihez és támogatták a légköri és földalatti nukleáris kísérletek azonnali betiltására vonatkozó javaslatukat, amely nem ír elő kötelező helyszíni ellenőrzést.,,

ez a javaslatot - mint ismeretes - az egyesült államok és anglia elutasította.

a cikk megemlíti, hogy a szovjetunió helyeslően nyilatkozott a semlegesek javaslatáról, ugyanakkor elutasít mindenféle, külföldiek részéről történő ellenőrzést mint kémkedést.

a new york times felteszi a kérdést, vajon az olaszok elszakadása nyugati partnereiktől milyen mértékben származik „közép bal,, politikájából. ez a politika ugyanis - írja a lap - függővé tette a fanfani-kormányt a balszárnytól s a semleges szocialistáktól. az olasz kormány megígérte ugyan, hogy továbbra is hűséges lesz a nato-hoz, de úgy tűnik, hogy a baloldali szocialisták befolyása növekvőben van - állapítja meg a new york times.

/folyt.köv./
21.50/lm

-38-

kk 36. a new york times...folyt./-lm

mint az ap jelenti, washingtonban az amerikai külügy-minisztérium szóvivőjének az újságírók kérdéseket tettek fel az olasz - amerikai nézeteltérésekről szóló sajtójelentésekkel kapcsolatban. a szóvivő cáfolni igyekezett, hogy olaszország „elszakadt a nyugati állásponttól,, amikor azt javasolta, hogy álapodjanak meg külön a légköri és vizalatti atomkísérletek betiltásáról.

a szóvivő kisebbíteni próbálta a nézeteltérést. arra hivatkozott, hogy a nyugati küldöttek genfben arról folytattak vitát, miként lehetne valamilyen részletmegállapodást elérni a kísérleti tilalom kérdésében. „az olasz küldött, ahogy én értem, mondotta a szóvivő - egyszerűen azt a reményét fejezte ki, hogy valamit lehetne tenni ebben az irányban. ezt az észrevételt egyesült államok nem tekinti a nyugati állásponttól való elszakadásnak.,,

--

kk 37. hírek nyugat-iriánról

ö cs/am vm cso

new york, 1962. augusztus 17./m

u thant, az ensz ügyvezető főtitkára pénteken rikhye indiai tábornokot jelölte ki a nyugat-iriáni fegyverszünetet ellenőrző ensz megfigyelőcsoport vezetőjévé. rikhye tábornok korábban kongóban képviselte az ensz-et. új delhiben és dublinban bejelentették, hogy az ensz felkérte indiát, küldjön hat katonatisztet nyugat-iriánba, irországot pedig arra, hogy jelöljön ki két megfigyelőt a tizennyolctagu ensz-bizottságba.

w a s h i n g t o n

kennedy amerikai elnök táviratban üdvözölte sukarno indonéz elnököt az indonéz köztársaság nemzeti ünnepe és a nyugat-irián közigazgatásának átadásáról szóló tárgyalások sikeres befejezése alkalmából. kennedy kifejezte reményét, hogy a megegyezés nyomán „mind kielégítőbb,, kapcsolatok jönnek létre valamennyi érintett ország között./reuter, ap/

--

22.10

- 39 -

108

MUNKASZÁM:

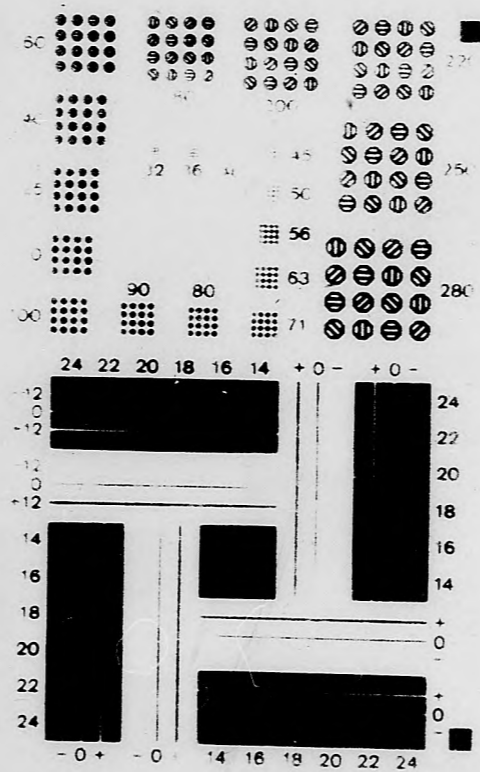
B/53

FELVÉTEL:

612

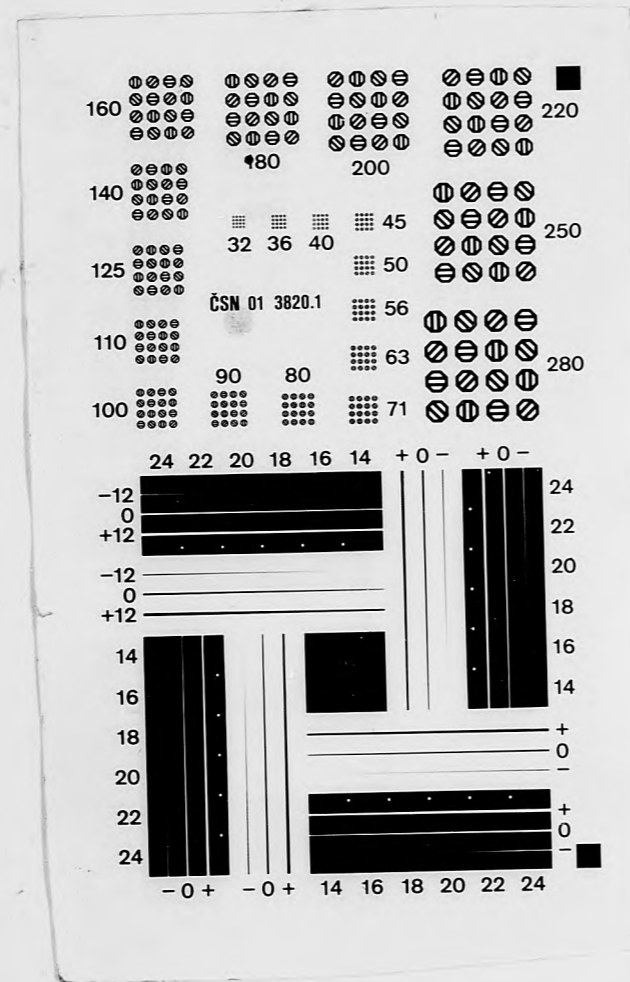
Készítette: **STROHNE'**

OSZK.

FOLYTATÁS

OSZK.

1990

1:11

FOLYTATÁS